

Interpellation

2023-06-19

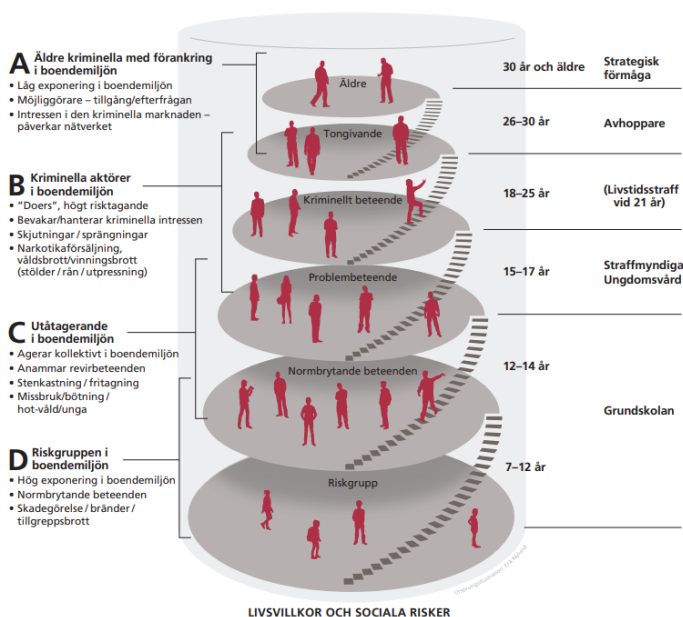
Mats Gerdau

Kommunstyrelsens ordförande

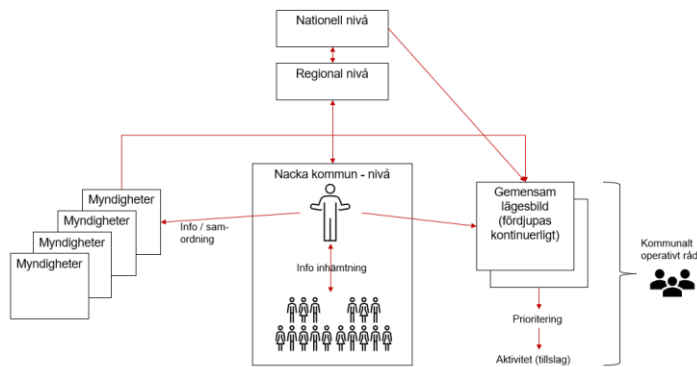
Kommunal samordning av systematisk, långsiktig brottsbekämpning

Sverigedemokraterna är väl medvetna om att polisarbete under Polislagen inte kan inordnas under den kommunala kompetensen. Oaktat det, gör utvecklingen av organiserad brottslighet i vår kommun att vi ser ett behov av kommunalt stöd till brottsbekämpning från alla de myndigheters sida som nu har fått nedsättning av sekretesskraven gentemot varandra, varav polisen är en, Skattemyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Kriminalvården är några ytterligare bland många.

Vi har haft god hjälp av en av våra medlemmar som också verkar på polisens avdelning NOA, och beskrivningen av brottsutvecklingen i Nacka är liknande den som framgår av följande bild, hämtad från polisrapporter:

Det finns minst ett gäng i det utsatta området Fisksätra som väl svarar mot denna beskrivning. Om vi inte vill ha fler, så är det dags att alla parter börjar med systematisk, långsiktig brottsbekämpning, bortom kortvariga projekt. Notera, Nacka Kommuns årsredovisning sid 59 (socialnämnden) "På två år har antalet anmälningar kring barn som far illa ökat med 17 procent, vilket leder till fler utredningar och insatser. Den vanligaste anmälningsorsaken under året har varit barns normbrytande beteende, följt av förälders missbruk och våld i familjen" - steg två i bilden ovan.

Denna bild vill uttrycka kommuntjänstemannens (placerad i mitten av bilden) roll i samordningen av myndigheter

Vi tror att en kommunal tjänst som samlar och samordnar alla berörda myndigheter i brottsbekämpning, enligt de idéer som bilden uttrycker, är en del av det som behöver göras, inte minst i frågan om aktuell, uppdaterad och gemensam lägesbild.

Detta görs nämligen redan på regional och nationell nivå, det som fattas är den lokala nivån och där har vi god hjälp av dessa redan etablerade myndighetssamarbeten för mönster och förebilder. Vår syn är att en verksamhet som den vi föreslår – och som också uttrycks mer ner i detaljerna i vårt publicerade dokument, se bilaga – vore av stort värde för Nacka och väl integrerbar i det arbete som redan görs i det nyligen bildade Trygghetsutskottet.

Bilaga: Plan (A1) för myndighetsöverskridande, kommun-understött politiskt projekt mot grov brottslighet i Nacka.

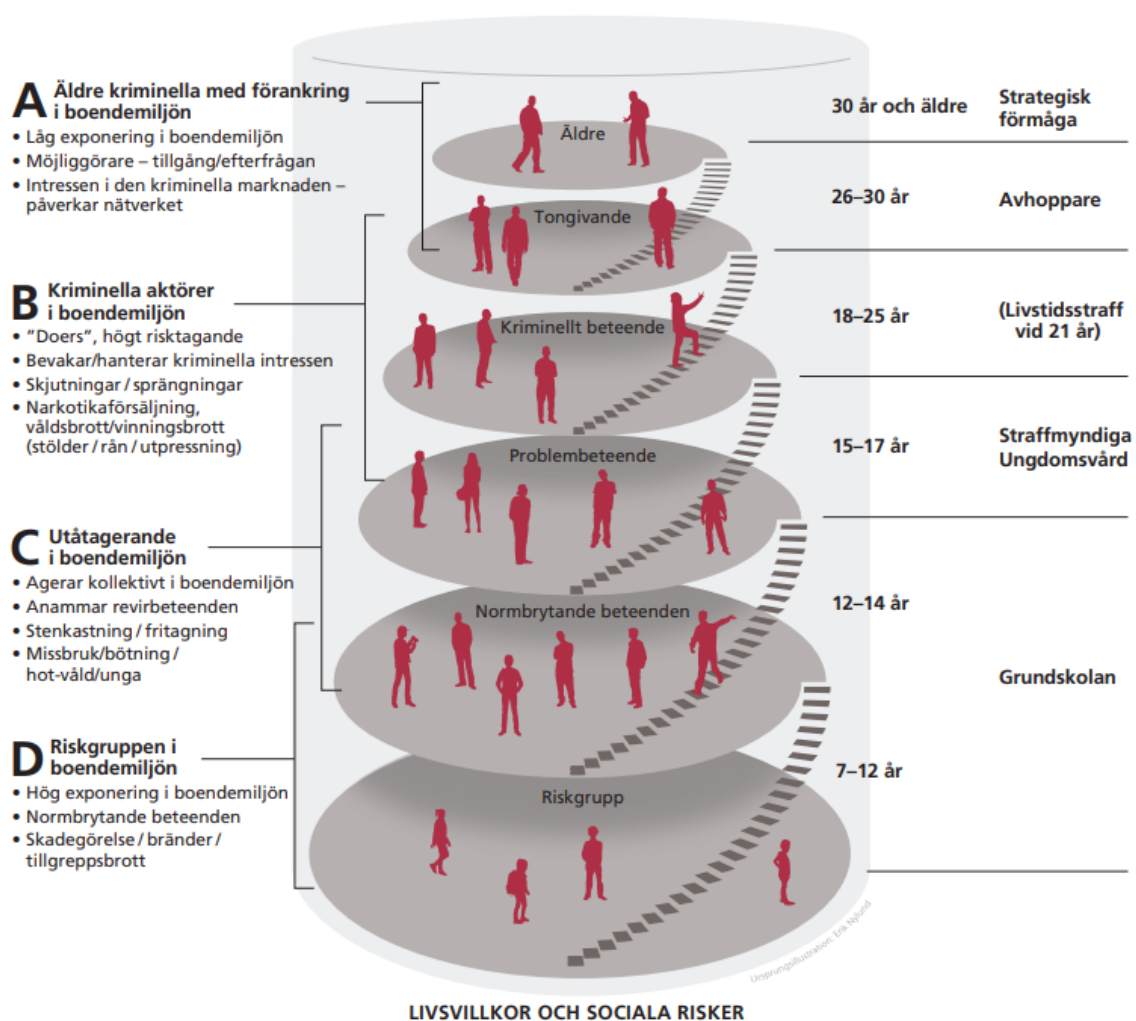
Interpellationsfråga:

Är kommunstyrelsen villig att ta till sig dessa idéer och pröva dem i en utredning?

Högaktningsfullt

Lars Alexandersson, gruppledare för Sverigedemokraterna

Plan (A1) för myndighetsöverskridande, kommun-understött politiskt projekt mot grov brottslighet i Nacka

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Verksamhet	2
Deltagare.....	2
Metod.....	2
Syftet	2
Definition av grov brottslighet	3
Erfarenheter från nationell nivå	3
Ingående myndigheter	3
Struktur	4
Arbetsmetoder	4
Beskrivning av vår politik	5
Syfte.....	5
Kännetecken.....	5
Övergripande bild	5
Förändring mot dagsläget	6
Ingående delar	6
Lägesbild.....	6
Proaktivitet	6
Samverkan.....	6
Samarbete på regional nivå	7
Allmänt om tjänsten	7
Syftet med tjänsten	7
Organisatorisk placering.....	7
Befogenheter	7

Bakgrund

Den grova brottsligheten har fått fäste i Sverige, bland annat eftersom myndigheter inte har samarbetat effektivt. Det finns dock motmedel just genom redan genomförda projekt mellan samverkande myndigheter. Ett exempel går under namnet Tore 2 och härstammar från Södertälje.

På riksnivå pågår redan länsbaserade projekt där tolv myndigheter, Skatteverket med flera, samarbetar aktivt och proaktivt mot brottslighet.

Sverigedemokraterna Nacka tänker försöka replikera dessa verksamheter på lokal nivå, och låta kommunen vara samordnare och administratör av verksamhet i fråga – även om kommunens uppgift inte är brottsbekämpning som sådan, så kan kommunen vara med och se till att involverade myndigheter samverkar effektivt.

Verksamhet

Avsikten med detta dokument är att med utgångspunkt från Mikael Uppmans erfarenheter beskriva vår politik för hur Nacka kommun bör arbeta med att bekämpa grov brottslighet. Dokumentet skall således beskriva det nya samordnade arbetssätt mot grov brottslighet som vi önskar implementera i Nacka kommun.

Deltagare

Deltagare är en grupp av personer som i dagsläget består av Lars Alexandersson, Mikael Uppman, Martin Andersson och Tommy Sjöström.

Metod

Metoden som gruppen kommer att tillämpa är att genom diskussion iterativt producera ett dokument som uttrycker den politik vi föreslår och successivt önskar genomföra i Nacka kommun.

Syftet

Att få på plats ett konkret, realistiskt politiskt förslag om ett lokalt initiativ syftande till kommunledd, samordnad kamp mot grov brottslighet. Politiskt är målet att utveckla Sd Nackas politik inom området och profilera oss i den rättspolitiska debatten.

Definition av grov brottslighet

Med grov brottslighet menar vi följande, brottslighet som uppfyller något av kriterierna:

- Brottslighet som sker i försörjningssyfte
- Brottslighet som är organiserad över längre tid
- Brottslighet som inbegriper brott med två års fängelse i straffskalan

I sammanhanget kommer vi också att agera mot vardagsbrottslighet och asociala beteenden som man kan befara ska utvecklas till grov brottslighet, eller kopplar till sådan redan i första läget,

Erfarenheter från nationell nivå

OPERATIVA RÅDET Nationell operativ ledningsgrupp Beslutar om och koordinerar nationella insatser Prioriterar i vilka insatser aktionsgrupperna ska engageras I Operativa rådet sitter ledamöter med mandat att ta operativa beslut som är bindande för den egna myndigheten Möten var 4:e vecka	Framgångsfaktorer • Ett gemensamt samhällsuppdrag – en gemensam målbild • Transparens och delaktighet – symbolfrågor är viktiga • Gemensam planering och prioritering • Långsiktighet och uthållighet • Konstant utveckling <i>“det kan alltid göras bättre”</i>
Nationell nivå VS Lokal nivå • Dra lärdomar från det mångåriga arbetssättet som sker på nationell nivå (sedan 2009 – Myndighetsgemensamma satsningen mot org. brottslighet). • Spegla det som går - ner till lokal nivå. • Skapa nya forum (engagera myndigheter etc.) • Innovationstänkande/nyskapande (endast fantasinsätter gränserna) • Långsiktigt engagemang (tillfälliga insatser – kortsiktighet)	Beslutsgrunder • Kunskap skapar förutsättningar för att åtgärda en problembild • Viktigt med kunskapsinhämtning på bred front • Skapa gemensam lägesbild genom att engagera flera aktörer (desto fler underrättelser desto bättre beslutsunderlag) • En aktör/intressent har oftast inte hela förståelsen/bilden av problemet

Beskrivningarna i denna bildsvit är Mikael Uppmans och gäller arbetet på nationell nivå men är i tillämpliga delar aktuella även för Sverigedemokraternas tilltänkta lokala initiativ. Inget hinder finns heller för att det tilltänkta lokala initiativet utvecklas i takt med ökad kompetens och förståelse för de frågor som initiativet avses bidra till att lösa.

Ingående myndigheter

Under hösten 2007 tog regeringen beslut om en nationell satsning mot den grova organiserade brottsligheten. Justitiedepartementet gav ett antal experter i uppdrag att lämna förslag till åtgärder för en effektivare och mer uthållig bekämpning av denna brottslighet. Med stöd av experternas

förslag utformade regeringen ett beslut för hur arbetet skulle gå vidare. I juli 2008 fick dåvarande Rikspolisstyrelsen i uppdrag att säkerställa en effektiv och uthållig verksamhet för bekämpning av den grova organiserade brottsligheten. Slutredovisningen av uppdraget överlämnades till regeringen i juni 2009.

Myndigheterna som ingår i satsningen är Arbetsförmedlingen, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Migrationsverket, Polisen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

Ytterligare nio myndigheter är anknutna på ett eller annat sätt: Arbetsmiljöverket, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, Finansinspektionen, Inspektionen för vård och omsorg, Pensionsmyndigheten, Statens Institutionsstyrelse, Transportstyrelsen samt Regionstyrelsen i Region Stockholm som samordnar övriga regionstyrelser i satsningen.

Struktur

Högst upp i hierarkin finns Samverkansrådet. Det dagliga arbetet sker genom Operativa rådet, Nationella underrättelsecentret (Nuc) samt dess styrgrupp, sju regionala samverkansråd (Rsr) och åtta regionala underrättelsecentra (Ruc). Operativa rådet ansvarar för helhetsbilden av den operativa verksamheten och ska besluta om nationella myndighetsgemensamma insatser. Till stöd för arbete i Samverkansrådet och Operativa rådet finns ett sekretariat på Polismyndigheten.

I Nationellt underrättelsecentrum (Nuc) finns de 12 myndigheter som ingår i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet representerade. Nuc arbetar strategiskt och operativt med gemensamma underrättelser och ansvar för att bland annat ta fram den myndighetsgemensamma nationella lägesbilden och beslutsunderlag för prioritering av nationella insatser. Arbetet i Nuc leds av dess styrgrupp.

Regionala samverkansråden (Rsr) leder verksamheten i de regionala underrättelsecentren (Ruc) samt beslutar om, leder och följer upp regionala och lokala insatser. Till stöd för detta arbete ska det finnas en samordningsfunktion i varje region. Det ska påpekas att det inte finns ett Rsr per region utan bara sju, trots att Sverige har 21 regioner.

Arbetsmetoder

De samverkande myndigheterna ska gemensamt bekämpa den organiserade brottsligheten genom brottsförebyggande åtgärder, administrativa åtgärder, exekutiva åtgärder, lagföring och återtagande av brottsvinster. Fokus ska ligga på bekämpning av allvarlig och samhällshotande organiserad brottslighet och mot organiserad brottslighet i lokalsamhället med särskilt fokus på utsatta områden.

Myndigheterna ska säkerställa att det finns resurser för åtgärder inom den myndighetsgemensamma satsningen. Arbetet ska präglas av effektivitet och uthållighet i syfte att långsiktigt uppnå ett mer rättssäkert och tryggare samhälle. Internationell samverkan ska vara ett naturligt inslag i arbetet.

I december 2015 beslutade regeringen att utvidga den nationella satsningen mot grov organiserad brottslighet. Den har alltså vunnit förtroende genom sitt arbete, och kan betraktas som mönsterbildande för annat arbete i Sverige mot brottslighet. Uppdraget delredovisades i oktober 2016 och slutredovisades i oktober 2017.

Beskrivning av vår politik

Syfte

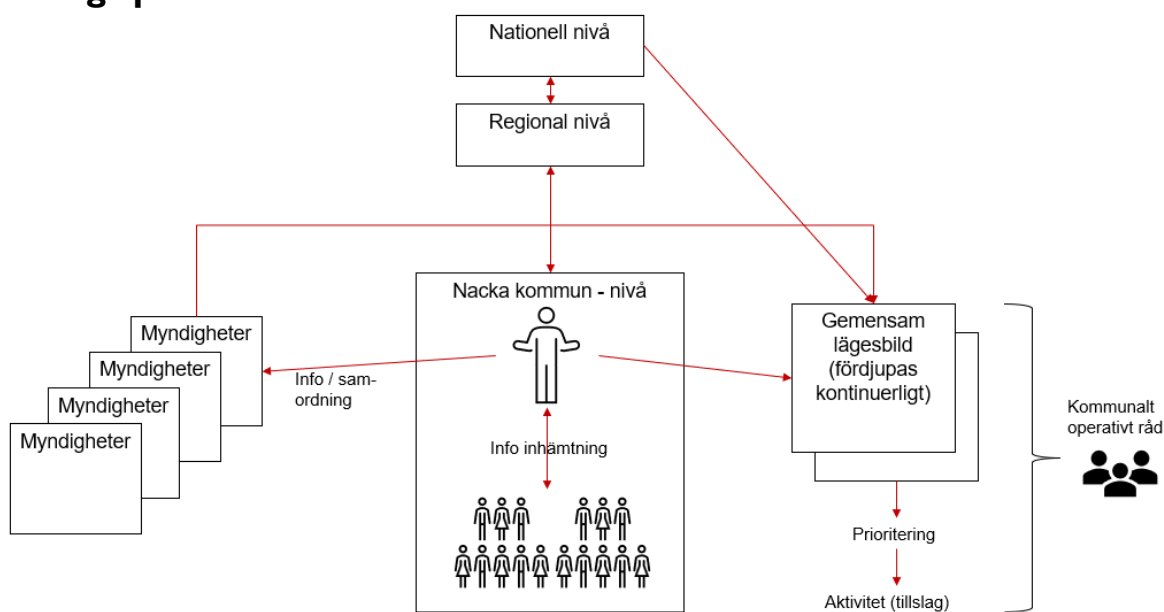
Syftet med politiken är att hjälpa till med att skapa ett friktionsfritt och effektivt samarbete mellan myndigheter på alla nivåer i Nacka i kampen mot brottslighet. Perspektivet är långsiktigt. Brottslighet ska bekämpas ned till en obetydlighet.

Ytterst är målet trygghet för medborgarna mot det grova våld som följer grov brottslighet i spåren. Medborgarna ska veta att även om ett fritt samhälle inte kan stoppa all uppkomst av brottslighet, så finns alltid beredskap att bekämpa den i den offentliga apparaten. Det ska inte gå år efter år av tröstlös medierapportering utan ändring i sikte, medborgarna ska känna att stat och myndigheter bryr sig, även på lokalplanet.

Kännetecken

Vår politik kännetecknas av proaktivitet, aktiv informationsinhämtning, detaljerad lägesbild på fasta kriterier, gemensam prioritering, beslut om åtgärd och uthållighet. Vi vill lära av misstag och se dem som steg på vägen mot större kunskap och möjligheten att ligga före brottsligheten kunskapsmässigt.

Övergripande bild

Denna bild vill uttrycka kommundienstmannens (placerad i mitten av bilden) roll i samordningen av myndigheter

Bilden ger huvuddelen av informationen, men minst tre saker kan behöva nämnas:

1. Nacka kommuns representant bör vara knuten till kommunens nya trygghetsutskott
2. Kommunens operativa råd bör bestå av en beslutsför representant från varje myndighet i samarbetet
3. Personen som verkar inom Nacka kommun bör ha i uppgift att hålla alla inblandade uppdaterade om personförändringar och kontaktvägar

Förändring mot dagsläget

I dagsläget är för stor del av verksamheten koncentrerad till nationell nivå, såsom (1) samverkan med myndigheter, (2) upprättande av gemensam lägesbild, (3) beslutande operativt råd. Orsaken kan enligt oss härledas till den befintliga, centraliserade polisorganisationen, som reducerat närvaron av lokal polis och ”suddat ut” kommunens ansvar för uthållig lokal brottsbekämpning.

Ingående delar

Lägesbild

- Verksamheten med att upprätta samlad lägesbild på fasta kriterier ”ägs” av Nacka kommun men uppdateras och delas av flera nivåer och myndigheter
- Sammanställs av information lokalt, regionalt, nationellt och från andra myndigheter
- Allmänheten, trygghetsråden och motsvarande skall enkelt kunna lämna information, anonymt om det är lämpligt
- Analyser med fokus på att slå ut brottslighet

Proaktivitet

- Aktiv informationsinhämtning inom kommunen
- Prioritering och åtgärd så tidigt som möjligt – enligt vad som är möjligt enligt samarbetsmyndigheterna

Grundinställningen för arbetsgruppens arbete ska vara proaktivitet – all information om brottslighet som kan vara relevant ska inhämtas av den som kan lämna den och lämnas vidare till den som kan behöva den. Samarbetsgruppen ska också söka vara en kontaktväg för allmänheten i fråga om information som inte är tillräcklig för regelrätt polisanmälan men som kan ha rollen av pusselbit i helheten.

Samverkan

- Lägesbild fördjupas och diskuteras med berörda instanser

- Sekretessen mellan berörda myndigheter hävs genom undantag från sekretess (OSL, Offentlighets- och sekretesslagen). Den aktuella lag som häver sekretessen är 2016:774 och kallas ibland ”LUS-lagen”
- Kommunens operativa råd prioriterar och beslutar om åtgärder
- Samverkan på regional nivå kan och bör ske i det fall brottslighet går utanför kommungränser

Samverkan ska uppkomma bland annat genom att kommunen håller med kommunikationsmedel och samordnande organisation. Kommunen ska hålla med kallelse till alla som har möjlighet att komma på möte enligt ett speciellt kalendarium, och tillhandahålla de faciliteter som behövs. Detta gäller särskilt det operativa rådet. Kommunen ska också se till att all relevant information kommer fram till den som behöver den och se till att kontaktlistor och kontaktvägar är uppdaterade. Nödvändig hänsyn ska tas till Dataskyddsförordningen och de begränsningar som uppkommer genom denna lag.

Samarbete på regional nivå

Redan existerande verksamheter på andra nivåer med samma inriktning, till exempel regionala samverkansråd (Rsr) och regionala underrättelsecentra (Ruc). ska erbjudas samarbete och informationsutbyte om det uppfattas som lämpligt och ändamålsenligt, som angivet ovan. Någon överlappning till dessa verksamheters arbete får i övrigt inte ske.

Allmänt om tjänsten

Syftet med tjänsten

Syftet med tjänsten är att bekämpa grov brottslighet i Nacka kommun. Konkret innebär detta bland annat att erbjuda de berörda myndigheterna hjälp med en organisatorisk samordning, inkluderande mötesplatser, informationstjänster, åtgärder av alla problem inom samarbetet som inte har någon klar problemägare. Vidare ska tjänsten innebära uppdatering av alla kontaktuppgifter, regelbundna kallelser till informationsmöten och informationsspredning.

Organisatorisk placering

Lämplig organisatorisk placering ska vara med anknytning till kommunens nya trygghetsutskott, och måste utformas med hänsyn till nödvändigheten av att det inte uppkommer någon överlappning med eller friktion gentemot den existerande kommunala säkerhetsorganisationen.

Befogenheter

Personen som uppstår tjänsten ska inte i sig ha några speciella lagliga befogenheter utan överlämna all myndighetsutövning till samarbetsmyndigheterna, men hålla dessa myndigheter uppdaterade med aktuell och relevant information.

